# ՋՈՒՐԸ՝ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔՆ Է

# ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ

# ՅԻՍՈՒՍ ԵՒ ՍԱՄԱՐՈՒՀԻՆ

# ՍԿԻՋԲԷՆ ԱՍՏՈՒԱԾ ՍՏԵՂԾԵՑ

# ԽԱԽԱՐԷՆ ԹՈՂ ԼՈՅՍ ԾԱԳԻ

# ԱՍՏՈՒԱԾ ՃՇՄԱՐԻՏ

## ԽՈՐՀՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

# ՋՈՒՐԸ՝ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔՆ Է

**«Իմ ժողովուրդս երկու չարութիւն գործեց, Ջիս Կենաց Ջուրին Աղբիւրը թողուցին, և Իրենց գուբեր փորեցին Մակոտ գուբեր՝ որոնմ չեն կրնար ջուր պահել:»**--Երեմ. 2:13

**«Ահա օրեր կու գան, կ՚ըսէ Տէր Եհովա, որ երկրին վրայ սով մը պիտի ղրկեմ, ոչ թէ հացի սով և ոչ թէ ջուրի ծարաւ, հապա Տէրոջը Խօսքերը լսելուն սովը:»**--Ամովս 8.11

**«Եթէ դուն գիտնայիր Աստուծոյ պարգեւը, և թէ ո՛վ է որ քեզի կ՚ըսէ՝ "Ինծի ջուր տուր", հաւանաբար դուն իրմէ ջուր պիտի խնդրէիր, և անիկա քեզի Կենսատու Ջուր պիտի տար:»**
-- Յով. 4.7-15

Յիսուս պատասխանեց անոր և ըսաւ. **«Ով որ այս ջուրէն խմէ՝ դարձեալ պիտի ծարաւնայ, բայց ով որ իմ տալիք ջուրէս խմէ որ ես անոր պիտի տամ՝ յաւիտեան պիտի չծարաւնայ, և այն Ջուրը որ ես պիտի տամ, անոր մէջ պիտի վերածուի աղբիւրի մը, որ ջուր կը ցայտէ և յաւիտենական կեանք կու տայ:»**

**«Յաւիտենական կեանքը այս է՝ որ ճանչնան Քեզ միակ ճշմարիտ Աստուած, և ճանչնան Յիսուս Քրիստոսը, որ Դուն ղրկեցիր:»** Յիսուսի խօսքերո՛վը մարդիկ ճանչցան Աստուած ճշմարիտը:»--Յով.17.1-3--

**«**Տէ՛ր, ամէն ժամ տո՛ւր մեզի այդ հացը»: Յիսուս ըսաւ անոնց. **«ես եմ Կենաց Հացը. ով որ ինծի գայ՝պիտի չանօթենայ, և ով որ ինծի հաւատայ՝ երբեք պիտի չծարաւնայ:»**
--Յով. 6.35--

Յիսուս կեցած էր, կ՚աղաղակէր և կ՚ըսէր. **«եթէ մէկը ծարաւ է, թող Ինծի գայ և խմէ: Ով որ կը հաւատայ Ինծի, ինչպէս որ Գիրքը կ՚ըսէ, անոր մէջէն Կենդանի Ջուրերու գետեր պիտի բխին»**: Ան այս բանը կ՚ըսէր ակնարկելով Հոգիին զոր պէտք է ընդունէին իրեն հաւատացողները:»
--Յով.7.37-38

**Յայտնութիւն 22.1,2--«Մաքուր գետ մը սառնորակ կենդանի Ջուրի՝ որ Աստուծոյ և Գառնուկին աթոռէն կը բխէր, ու կ՚երթար քաղաքի հրապարակներուն մէջէն: Գետին եզերքը, թէ՛ մէկ և թէ՛ միւս կողմը, կար կեանքի ծառը՝ որ տասներկու տեսակ պտուղ կու տար. ամէն ամիս՝ իր պտուղը. և ծառին տերեւը հեթանոսներուն բուժումին համար էր:»**

Յունուար 8, 2002
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան

# ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ

1. Յիսուս Քրիստոսի համբարձումը ողջերթ մըն էր աշխարհէն ու մարմնեղէններէն: Հրաժեշտ մըն էր Իր սիրելի աշակերտներէն ու հաւատարիմ վկաներէն:

2. Նոյն ատեն մեր Տիրոջ ողջերթը, ողջոյն մը եղաւ երկնայիններուն ու բարի գալուստի մաղթանք մը Հայր Աստուծմէ Իր Դիւցազնայաղթ Միածնին:

ա. Յիսուս Քրիստոս իրագործեց Հօր Աստուծոյ կամքը ամենայն զոհաբերութեամբ, նուիրումով ու հոգեընծայումով:

բ. Անճնանուիրումի յաղթական պայքարամարտէ մը վերադարձն էր Անոր երկինք համբառնալը:

գ. Մահուան ու խաչելութեան ընդմէջէ՛ն Քրիստոս կրցաւ արտայայտել Հօր Աստուծոյ անսպառ Սէրն ու Ողորմութիւնը հանդէպ տառապակոց աշխարհի:

3. Մեր Տիրոջ Քրիստոսի համար շատ դժուար էր ճգել աշակերտները ու վերադառնալ Իր Հօրը քով:

ա. Ան գնաց մեզի համար տեղ պատրաստելու.

**«Երբ երթամ և ձեզի համար տեղ պատրաստեմ, դարձեալ պիտի գամ և ձեզ քովս առնեմ, որպէսզի ըլլաք հոն ուր ես, կը գտնուիմ:»**--Յով. ԺԴ. 3:

բ. **«Աստուած ուրիշ Միխթարիչ մը պիտի տայ ձեզի, որպէսզի յաւիտեան ձեզի հետ ըլլայ. ճշմարտութեան Հոգին»** --Յով. ԺԴ.16:

գ. Յիսուս իր աշակերտներուն խտացեալ դաստիարակութիւն տուաւ և պատուիրեց ըսելով. **«Որ Երուսաղէմէն չմեկնին, այլ սպասեն Հօրը աւետիսին, Սուրբ Հոգւոյ խոստումին:»**

4. Վերոյիշեալ խոստումներու յուսադրումներով Յարուցեալ Քրիստոս դրաւ Իր երկնաւոր Ջեռները անոնց վրայ օրհնելու, զօրացնելու և իշխանութիւն տալու Ջինք սիրողներուն:

ա. Սոյն օրհնեալ նուիրագործութեան պահուն, աշակերտները նշմարեցին, որ Յիսուս կամաց կամաց սկսաւ բարձրանալ ու պայծառակերպուիլ մինչեւ որ ամպաջղարջ բողի մը մէջ անյայտացաւ Ան:

բ. Համբարցումը ողջերթ մըն էր, նուիրումի ծառայութեան

ու վկայութեան համար: Ան ըսած էր Իր աշակերտներուն:

**«Ես կ'ելլեմ դէպի իմ Հօրս և ձեր Հօրը, Իմ Աստուածոյս և ձեր Աստուածոյն մօտ:»--Յով. Ի.17:**

գ. Աշակերտները արցունքախառն, ծնրադիր ու բազկատարած, աչքերնին յառած դէպի երկինք, չէին ուզեր ո՛չ շարժիլ ու ո՛չ ալ տուն վերադառնալ: Յանկարծ անոնց երեւցան ճերմակներ հագած երկու մարդիկ ու ըսին.

**«Ով Գալիլեացիներ, ինչո՞ւ կեցած դէպի երկինք կը նայիք, այս Յիսուսը, որ ձեր մէջէն երկինք համբարձաւ, պիտի գայ նոյն ձեւով, ինչպէս որ տեսաք անոր երկինք երթալը:»--Առաք. Ա.11:**

ա. Պենտեկոստէի օրը Պետրոս առաքեալ յայտարարեց իր Հրեայ կրօնակիցներուն ըսելով.

**«**Դաւիթ նահապետ որ թէ՛ մեռաւ, թէ՛ թաղուեցաւ,
և անոր գերեզմանը մեր մէջ է մինչեւ այսօր:
... Որովհետեւ Դաւիթ, որ երկինք ելած չէ:**»**
**--Առաք. Բ.29, 34**

**բ.** Աշխարհի մէջ միայն Քրիստոս է, որ մեռաւ, յարութիւն առաւ և համբարձաւ:

1. Ենովք նահապետ Աստուծոյ հետ քալեց:
2. Մովսէս մարգարէի մահը խորհրդաւոր մնացած է:
3. Եղիա մարգարէն երկինք առնուեցաւ:

գ. Սոյն երեք անձերու կեանքին վերջաւորութիւնը համբարձում չի նշանակեր:

6. Յիսուս Քրիստոսի պայծառակերպ համբարձումը ի՞նչ կը նշանակէ մեզի Քրիստոնեաներու համար:

ա. Մեզի համար պատրաստութիւն տեսնելու:

բ. Սուրբ Հոգին ղրկելու:

**«Ես ալ պիտի աղաչեմ Հօրը, և ան ուրիշ Մխիթարիչ մը պիտի տայ ձեզի, որպէսզի յաւիտեան բնակի ձեզի հետ:»**
--Յով. ԺԴ.16:

գ. Իր Անունը գործածելու իրաւունքը տուաւ:

**«Ինչ որ ալ Իմ անունովս խնդրէք Իմ Հօրմէս՝ տայ ձեզի:»**
--Յով. ԺԷ.16:

Յունիս 1, 1995
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան

# ՅԻՍՈՒՍ ԵՒ ՍԱՄԱՐՈՒՀԻՆ

Յով. Դ.1-31

1. Սամարիա, ցեղերու մայրաքաղաքը դարձաւ: Առաջին օրէն կռապաշտութեան կեդրոն մը եղաւ: Բահաղի տաճար և սեղան մը կանգնուեցաւ: Գինարբուբ և անբարոյականութիւն կ՛ընկերանային անոնց պաշտամունքներուն--Ովս.Է.1-8:

**Եղիա անոնց դէմ պայքարեցաւ:**

ա. 720-ին Ն. Ք., Սաղմանասար թագաւորը Սամարիայի բնակիչները գերի տարաւ: Անոնց տեղ Բաբելոնէ մարդիկ բերաւ բնակեցուց: Այս օտարազգիները խառնուեցան բնիկ հրեաներու հետ:

բ. Յիսուսի ժամանակ այս խառն ժողովուրդն էր որ Սամարացի կը կոչուէր: Բայց Սամարացիկ աւելի շուտ ընդունեցին Յիսուսը:

գ. Այսօր 200 հոգինոց պզտիկ գաղութ մը կայ՝ Նապլուս, որոնք Հնգամատեանի շատ հին ձեռագիրներ կը պահեն, ու մոլեռանդ հաւատարմութեամբ Ջատիկը Քորազին Լեռան վրայ կը կատարեն:

2. "Վեցերորդ ժամուն" (կէսօր ատեն) Յիսուս նստած է հորի մը մօտ Սիւքար գիւղի մէջ ուր նաեւ Թաղուած է Յովսէփ Գեղեցիկ:

ա. Յիսուս կը խօսի Սամարացի կնոջ մը հետ. ոչ թէ խօսք կը նետէ, ոչ թէ կը նուաստացնէ, այլ Ինքզինքը կը նոյնացնէ ոչ Հրեայի մը հետ:

բ. «Դուն հրեայ ես, ինչպէ՞ս ինձմէ Սամարացի կնոջմէ խմելու ջուր կ՛ուզես» --Դ.10:

3. **«Եթէ Գիտնայի՛ր ... թէ ո՞վ է որ քեզի հետ կը խօսի:»**

ա. Քանի անգամներ Աստուած խօսած է մեզի, սակայն մենք չենք անդրադարձած, չենք ճանչցած Անոր ձայնը, չենք ուզած մտիկ ընել Անոր:

4. **«Միթէ դուն աւելի մե՞ծ մէկն ես, քան մեր նախահայրը Յակոբ»**--Դ.12:

ա. Քրիստոս մեզի համար որքա՞ն մեծ է: Մեր մտահոգութենէ՞ն և նեղութիւններէ՞ն աւելի մեծ է: կարգ մը հաւատացեալներուն Աստուածը շատ փոքր կ՛երեւի:

5. Քրիստոսի ջուրը՝ «Յաւիտենական կեանք բխող ջուրի աղբիւր» մըն է:

ա. ոչ թէ մեր արօրեայ կարիքները կը հոգայ միայն, այլ յավերժութիւն կը շնորհէ:

6. **«Դուք երկրպագութիւն կ'ընէք անոր որ չէք ճանչնար:»**

ա. Ինչպէ՞ս կարելի է ճանչնալ զԱստուած: Մօտիկ յարաբերութեամբ. երկրպագութիւնը՝ հոգիով և ճշմարտութիւնով միայն կարելի է:

բ. Անկենդան Ադամ երբ Աստուծոյ Շունչը (Հոգին) ստացաւ, սկսաւ պաշտել զԱստուած:

գ. Աշակերտները երբ Սուրբ Հոգին ստացան, դարձան առաքեալներ:

7. **«Պիտի գայ ժամանակ, և արդէն եկած է, երբ ճշմարիտ երկրպագողները երկրպագութիւն պիտի ընեն Հօրը՝ հոգիով և ճշմարտութեամբ:»**

ա. Ոչ Բարեղէն տաճարներու մէջ, այլ գաղտնի ու առանձին:

8. **Ի՞նչ կը նշանակէ հոգիով ու ճշմարտութիւնով պաշտել:**

ա. Հոգին այն իսկութիւնն ու էութիւնն է որ գոյ է սակայն ոչ շօշափելի, առանց աստուածային յաւելեա՛լ շնորհով:

Ցաճախ հոգեկան զգացումներ կ'ունենանք, սակայն կարեւորութիւն չենք տար: Մտքի անմիջական թափանցումով վերահաստատ ըլլալ ճշմարտութեանց, զորս կարելի չէ գիտական միջոցներով վերլուծել և հաստատել:

9. Յիսուս Քրիստոս Ինքն է շօշափելի մարմնացումը, երկնային վսեմութիւնը, անկոխելի սրբութիւնը, միակ ճշմարտութիւնը, անմրցելի բարութիւնը, անմատչելի բարձրութիւնը, կեանքի մեծ Լոյսին և աստուածային Օծութեան:

ա. Կատարել ճշմարտութիւնը, ո՛չ սոսկ զայն մտքով հասկնալ, խօսքով արտայայտուիլ, գիրով դրոշմել, այլ՝ կեանքով և գործով ապրիլ: Ճշմարտութիւնը ոչ երէկ ունի, ո՛չ այսօր և ոչ ալ վաղը, այլ յաւիտենականութեան լոյսէ կ'առնէ իր մշտաճառագայթ ուժը:

բ. Աստուծոյ նմանութեան գաղտնիքը՝ Սէրն է, գերմարդկայինը, ճշմարտութեան ճամբան:

**Երբ յաղթանակ շահինք մեղքին դէմ, մեր ճշմարիտ իսկութեան կը վերածուինք:**

Յուլիս 27, 1995
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ

ՍԿԻՋԲԷՆ ԱՍՏՈՒԱԾ
ԵՐԿԻՆՔՆ ՈՒ ԵՐԿԻՐԸ ՍՏԵՂԾԵՑ,
ՈՒ ԵՐԿԻՐ ԱՆՋԵՒ ՈՒ ՊԱՐԱՊ ԷՐ.
ԱՆԴՈՒՆԴԻՆ ՎՐԱՅ ԽԱՒԱՐ ԿԱՐ

Ծննդ. Ա.1:

Աստուածային ստեղծագործութեան սկիզբը ե՞րբ տեղի ունեցաւ և ի՞նչպէս գործադրուեցաւ չենք գիտեր: Ոչ թէ Աստուած չուզեր մեզի յայտնել, այլ որովհետեւ մարդ արարած ի՛նչ չի կրնար ըմբռնել: Ինչպէս կ՛ուզենք շատ բաներ բացատրել մեր զաւակներուն իրենց բարիքին և յաջողութեան համար, սակայն անոնք չեն հասկնար ու նաեւ չեն կրնար ըմբռնել: Նոյնպէս մարդ արարածն ալ, ի՛ր մարդկային բնութեան և անչափահասութեան պատճառաւ բազմաթիւ հարցեր չի կրնար հասկնալ:

Արձանագրուած աստուածայայտնութեամբ, մարդկութիւնը ունի կարողութիւնը ըմբռնելու թէ ինչ այս վիթխարի և հսկայ տիեզերքին մէջ լրուած և առանձինն չէ՛, այլ կա՛յ Արարիչ Աստուած:

**Աշխարհը և մարդու գոյութիւնը ունին իմաստ և նպատակ:**

Վերոյիշեալ գիտակցութեան զօրութիւնը, մարդը կը դարձնէ գերագոյն արարածը և կատարը արարչագործութեան: Մարդուն տրուած սոյն մենաշնորհը ունի նաեւ իր պարտաւորութիւնները:

Երբ կարդանք աստուածայայտնիչ գրութիւնը, այդ արձանագրութիւնը յստակօրէն կիմացնէ մեզի, թէ Աստուծոյ արարչագործ ստեղծագործութիւնը ակնթարթի մը մէջ իր կատարելութեան և լրումին չհասաւ, այլ հազարամեակներ տեւեց:

Սուրբ Գիրքի ընթերցումը վէպի մը նման կարդացուելու չէ՛, որովհետեւ թէ իմաստալից է ան և թէ կը պահանջէ մտային ու հոգեկան կեդրոնացումը: Օրինակ, կը կարդանք թէ Աստուած երկինքն ու երկիրը ստեղծեց ու կը հիանանք Անոր արարչագործութեան և հիասքանչ կարողութեան:

Մեր սերտողութեան ընթացքին կը մոռնանք թէ այդ ստեղծուած "երկիրը պարապ և անձեւ էր"...:

Պարապ և անձեւ բառերը "անիմաստ" ըսել չենք՛, այլ տակաւին "կահաւորուա՛ծ չէին" կը նշանակէ:

Ինչպէս արուեստագէտ նկարիչը վրձինի մէ՛կ հարուածով ամբողջ նկար մը չլրացներ, այլ օրերով ու ժամերով անոր վրայ կ՛աշխատի ու կը ջանայ իր հոգին և անձնաւորութիւնը տալ անոր, նոյնպէս ալ Արարիչ Աստուած, կ՛աշխատի ու կը գործէ յաւերժօրէն երկնակամարի պաստառին վրայ Իր լուսեղէն ճառագայթներով լրումի բերելու Իր արուեստի արարչագործութիւնը:

Աստուած մարդ արարածը ստեղծելէն առաջ ուզեց կահաւո-

րել այս աշխարհը, որպէսզի Իր մարդ արարածը ապրի Եդեմական պարտէզի մը մէջ:

Աստուած մէ՛կ հարուածով աշխարհը չկահաւորեց այլ ժամանակի և միջոցի տեւողութեան և իրողութեան մէջ ստեղծեց ու կահաւորեց երկրագունդը:

Ինչո՞ւ մարդ արարած Եդեմի մէջ դրուեցաւ: Աստուած կամեցաւ, որ մարդ արարած Եդեմական ուսանողութենէ շրջանաւարտ ըլլայ և համա՛յն երկիրը դարձնէ եդեմական դրախտի: Աստուած յայտնուեցաւ Աբրահամ նահապետին ու խոստացաւ անոր սերունդին ղրկել Աստուածայայտնիչ Յիսուս Քրիստոսը.

«Երկրի բոլոր ազգերը բեզմով պիտի օրհնուին»--Ծնն. ԺԲ.3:

Աբրահամի տրուած վերոյիշեալ խոստումը կատարուեցաւ մօտ երկու հազար տարի վերջ: Մովսէս խոստացաւ առաջնորդել Իսրայէլի գերեւարուած ժողովուրդը դէպի խոստացեալ Քանանու երկիրը:

Եգիպտոսէն դէպի Քանանու երկիրը բանի մը ամսուայ ճամբորդութիւն մըն էր առանց Կարմիր Ծովէն անցնելու: Մինչ մօտ կէս միլիոն Հրեայ ժողովուրդէն, որոնք ելան Եգիպտոսէն, միայն երկու անձեր՝ Գալէբ և Յէսու ու նոր սերունդը մտան Քանանու երկիրը, ու այդ ալ բառասուն տարի վերջ:

Յիսուս խոստացաւ ղրկել Սուրբ Հոգին Իր աշակերտներուն:

Մեր Տէրն ու յաղթական Յարուցեալը կատարեց Իր խոստումը տասը օր յետոյ ու ո՛չ թէ անմիջապէս: Ինչո՞ւ Աստուած անմիջապէս մէկ թնդիւնով չի գործեր: Աստուած Տէ՛րն է ժամանակին ու միջոցին, իսկ մարդ արարածը ժամանակաւո՛ր է, թէ՛ մարմնապէս և թէ՛ մտայնութեամբ:

Կան ոմանք, որոնք կ՛ուզեն հաւատալ թէ Աստուած մէկ հարուածով կամ խօսքով ստեղծագործեց համայն տիեզերքը:

Վերոյիշեալ գաղափարը մարդկային անչափահասութիւն կենթադրէ:

Եթէ Արարիչ Աստուած մէկ թնդիւնով ստեղծեր համայն գոյացութիւնը, ի՞նչ կը կարծէնք որ Ան պիտի ընէր այնուհետեւ...:

Աստուած որդի Յիսուս այս մասին պարզօրէն ու հասկնալիօրէն ըսած է.

**«Իմ Հայրս մինչեւ հիմա կը գործէ, ուրեմն ես ալ կը գործեմ»** Յով. Ե.17:

Անմա՛հ Արարիչ Աստուած պիտի գործէ յաւերժօրէն: Իր մեծագոյն գործը՝ մեզ Իրեն փոխակերպել է, որովհետեւ մեզ կը սիրէ:

Ինչպէս վերեւ կարդացինք թէ. երկինքն ու երկիրը ստեղծըւելէն յետոյ տակաւին երկիր "անձեւ ու պարապ էր", նոյնպէս Աստուած երբ ստեղծեց մարդը, ա՛ն ալ պարապ և անձեւ էր--մեր զաւակնե՛րն ալ կը ծնին անձեւ ու պարապ--ինչո՞ւ, որպէսզի ինչպէս Աստուած կը դաստիարակէ մեզ, մենք ալ դաստիարակենք

մեր զաւակները:

Ներկայ դարու զաւակները անհնազանդ ու չար են, ո՛չ թէ "Ադամական Մեղքին" պատճառաւ, այլ ծնողներու անտարբերութեան և անհաւատութեան պատճառաւ:

Կարդանք հետեւեալը ուր Յիսուս իր բով կանչեց մանուկ մը, կեցուց զայն անոնց մէջ ու ըսաւ.

**«Ճշմարիտ կ՛ըսեմ ձեզի, եթէ չդառնաք ու չըլլաք մանուկներու պէս՝ երկնքի արքայութիւնը պիտի չմտնէք»**
--Մատթ. ԺԸ.2:

Յիսուս Քրիստոս առարկայականօրէն կ՛ուսուցանէ Աստուծոյ պատուէրները ինչպէս կը կարդանք Մատթէոսի Աւետարանին մէջ.

Ժողովուրդը կը զարմանար Յիսուսի վարդապետութեան վրայ. որովհետեւ կ՛ուսուցանէր իշխանութիւն ունեցողի մը պէս և ոչ թէ դպիրներու նման: Յիսուսի վերոյիշեալ խօսքը.

**«եթէ չդառնաք ու չըլլաք մանուկներու պէս»,**

չի նշանակեր ըլլալ "մանկամիտ", այլ մանուկներու պէս վստահո՛ղ իրենց մեծերուն: Յիսուս Քրիստոսի բերուած մանուկները, տակաւին չէին իսկ մկրտուած...:

Աստուծոյ մա՛րդ ստեղծելուն նպատակը, մարդ արարածը Իրեն նման ստեղծագործ դարձնել էր: Սո՛յն պատճառաւ մարդուն տուաւ Իր կերպարը և Իր **անձնաւորութիւնը**, որ եբրայերէն կ՛ըսուի "նէֆէշ" բառէն:

Բոլոր կենդանական աշխարհի մէջ, միայն մարդ արարածն է որ ստացած է անձնականութիւն և ազատ կամք:

Մարդ արարածն է որ կը կանգնի գլուխը յառած երկինք ու աչքերը կը դիտեն աստղերը և կ՛ըսէ. «Ես այսինչ այսինչեանն եմ»:

Քրիստոնէութիւնն է, որ ձեւ ու մարմին, իմաստ ու նուիրում և ուժ կու տայ հաւատացեալի պայքարին:

Աստուած Յիսուս Քրիստոսով ստեղծեց աշխարհը և Անով Իրեն պիտի վերադարձնէ մարդկութիւնը:

**«Անով (Յիսուսով) էր որ Աստուած ամէն ինչ ստեղծեց. առանց Անոր ո՛չ մէկ բան ստեղծեց»**--Յով. Ա.3:

Մարդը գտաւ, երեւան բերաւ թուաբանական օրէնքը, համեմատութեան ու ներդաշնակութեան կանոնները և մարդն էր գտաւ արուեստի գեղեցկութիւնը: Սակայն մարդ ոչ հնարեց ու ոչ ստեղծեց, այլ գտաւ: Այդ բոլորը հոն էին, ո՞վ դրաւ օրէնքներն ու կանոնները, դիպուածո՞վ թէ Աստուած:

Ո՞վ ներշնչեց մարդ արարածը որ փնտռէ ու գտնել ջանայ:

Մայիս 11, 2000
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ

# “ԽԱԽԱՐԷՆ ԹՈՂ ԼՈՅՍ ԾԱԳԻ”

Բ. Կորնթ. Դ. 6

**«Հրաշքները բացատրութիւն չ’ունին, եթէ ունենային՝ արդէն հրաշք չէին ըլլար»:**

**Պօղոս առաքեալի խօսքը, թէ Աստուած ըսած է. «Խաւարէն Թող Լոյս Ծագի».**

Ունի նաեւ հետեւեալ իմաստը՝ «Խաւարէն Լոյս պիտի՛ ծագի»:

Ինչպէ՞ս կարելի է որ խաւարէն լոյս ծագի: Մեզի համար անկարելի թուած կնճռոտ հարցերը երբեմն յանկարծ իրենք իրենց կը լուծուին ի նպաստ ենթակային:

Աստուծոյ վերոյիշեալ «Խաւարէն թող լոյս ծագի, կամ պիտի ծագի»ն մեզի, հողաշէն մարդկութեան համար մեծագոյն յոյս մը և խրախոյս մըն է:

Կրնանք կրած ըլլալ տնտեսական տագնապներ, խանգարուած առողջութիւն կամ անհամաճայն ամուսնութիւն:

Խաւարը շրջապատած կրնայ ըլլալ մեզ իր մութ շղարշով, սակայն աստուածային հրամանը հրաշախօս է.

**«Խաւարէն Լոյս Պիտի՛ Ծագի»:**

Վերոյիշեալ խոստումը դիւանագիտական զեղծարարութիւն մը չէ՛, այլ անճնամատոյց Աստուծոյ բարի կամքն է:

Արմատական վերափոխութեան մը հրամայականն է, ուղղուած բեզի և ինծի:

Ջենք կրնար ուրանալ այն անհամար հրաշքները որոնք ողողած են մեր կեանքը: Հրաշքի համազօր երեւոյթներ, որոնք անհերքելի իրողութիւններն են անցեալին մէջ, նոյնպէս ներկայի մեր դժուարալոյծ պահուն «Խաւարէն լոյս պիտի ծագի» ու մեր ծանր դժբախտութեան սեւ գոյժը ու լալու արցունքները պիտի փոխակերպուին անխառն ուրախութեան և տօնախմբութեան:

Գերբնական ճայնը որ խարխափումի և խաւարի մէջ՝ կեանքիդ ուղղութիւն կու տայ, պիտի խափանէ չարը, պիտի փոխէ խաւարդ լոյսի և տրտմութիւնդ ուրախութեան:

**Անընկճելի կամքով ու ամուր հաւատքով դիմե՛նք դէպի լոյս, դէպի կեանք հաւատքով և լաւատեսութեամբ:**

Յունիս 13, 1993
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ

# ԱՍՏՈՒԱԾ ՃՇՄԱՐԻՏ
# (ՈՐՈՆՈՒՄՆԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾՃԱՆԱՉՈՒՄԻ)

Աստուած տիեզերքի մշտահոս կեանքի աղբիւրն է, ու մարդը Անոր շունչէն անմահական կեանքի կայծ մը ընդունած է:

Տիեզերքի յաւերժութեան մէջ ոչինչ կը մեռնի, բացի Սուրբ Հոգւոյն դէմ եղած ապստամբութիւնը: Ամէն ինչ Անով կը վերածնի ինչպէս որ բնութեան ծոցին մէջ՝ գարնան, նոյնպէս մարդկային (հաւատացեալին) կեանքը կը վերակենցաղի Յիսուսի Յարութեան շնորհիւ:

Աստուած միաժամանակ ներգոյ է զգայական աշխարհին մէջ, և վերանցական՝ իբրեւ գերբնական Անձ և Սկզբունք: Չենք կրնար ըմբռնել թէ ի՞նչ է կամ ո՞վ է Աստուած, բայց միայն թէ ի՞նչ չէ՛ Ան:

Բազմաթիւ կրօնքներ զԱստուած Հայր կը կոչեն և աստուածութիւնը կը համարեն "աստուածներու և մարդոց հայրը": (յոյն. դիցաբանութեան մէջ):

1. Հրեաներուն համար Ան Հայրն է ու Արարիչը իրենց հետ կնքուած Ուխտին համար:

2. Աստուած գերիվեր է մարդկային սեռայնական բնոյթէն Իր աստուածութեամբ ու գերակայ է Ան մարդկային "հայրութեան" և "մայրութեան" ըմբռնումէն:

3. Ան Սկզբնապատճառն ու շարժառիթն է "Հայրութեան":

4. Չկայ էակ մը (գոյութիւն) որ կարենայ Հայր ըլլալ ինքնին նման Աստուծոյ:

Փիլիսոփայութեան ըմբռնումով՝ մշտնջենաւոր տիեզերական զօրութիւն է, նախասկիզբ և նախապատճառ ամէն բանի: Արարիչ Աստուած բոլոր գոյերէն ու արարածներէն գերիվեր է:

Աստուած Խորհուրդ խորին է՝ անհաս և անսկիզբն: Կարելի չէ Աստուծոյ որեւէ գոյացական մասնիկ կամ յատկանիշ վերագրել,

Աստուած Խօսք է (5-րդ դարուն "խօսք" բառը, Յուն. Լոկոս, Եփեսացի Հերագլիթիսի իմաստասիրական միջոցաւ գործածութեան դրուեցաւ բացատրելու տիեզերական սկզբունքը՝ բանականութիւն, տրամաբանութիւն և իմաստութիւն): բայց այդ Խօսքը որչափ զուգահեռ է մարդկային խօսքին ու ըմբռնումին, անճառելի է, ուստի կարելի չէ նմանը Աստուծոյ վերագրել:

Այո՛, կարելի չէ նոյնիսկ Աստուծոյ մասին ըսել (արտայայտուիլ)՝ Աստուած է կամ գոյ է: որովհետեւ իւրաքանչիւր գոյութիւն նիւթին, գոյացութեան և պատահարներու, այսինքն՝ որակի, քանակի, չափի, գոյնի, ձեւի, համի, հոգիի յարաբերութեանց մէջ

է, որ կ՛ըմբռնենք ու կ՛իմանանք, մինչդեռ Աստուած գերիվեր է այս բոլորէն:

Աստուածաշունչը ցոյց կու տայ, թէ Աստուած «անմատչելի լոյսի մէջ կը բնակի և մարդոցմէ ոչ ոք տեսած է և ոչ ոք կրնայ տեսնել» զայն--Ա. Տիմ. 6. 16:

Ահա թէ ինչու՝ յաճախ Աստուած կը պատկերանայ լոյսի փայլատակումով միայն, ինչպէս այստեղ՝ Թանկագին քարերու ճառագայթումովը (հմմտ Եզ. Ա. 26-28)՝

«Եւ անոնց գլխուն վրայ եղող հաստատութենէն վեր, շափիւղայ քարի երեւոյթով աթոռի նմանութիւն մը կար, ու այն աթոռին և նմանութեանը վրայ մարդու կերպարանքով նմանութիւն մը կար վերէն:

Անոր երիկամունքին երեւոյթէն վեր ոսկեպղինճի նման՝ բոլորտիքը ու ներսը կրակի նմանութեան պէս տեսայ. ու երիկամունքին երեւոյթէն վար կրակի նմանութեան պէս տեսայ. ու պայծառութեամբ շրջապատուած էր:

Ինչպէս է անձրեւի օրը ամպի մէջ եղող ծիածանի երեւոյթը, այնպէս էր այն շրջապատուած պայծառութեանը երեւոյթը:

Ասիկա Տիրոջը փառքին նմանութեանը երեւոյթն էր. ու երբ տեսայ, երեսիս վրայ ինկայ, ու խօսողի մը ձայնը լսեցի»:

Աստուած՝ Էլոհիմ եբր., Իր կամքի զօրութեամբ կը ստեղծէ աշխարհը և լոյսը և ինչ որ կը ստեղծէ, կը գտնէ բարի: Աստուած որպէս բացարձակ Ոգիի ըմբռնում, մարդ արարածի մէջ սաղմնաւորուած ու գոյատեւած է անյիշելի ժամանակներէ ի վեր:

Աստուծոյ Արարիչ անուանումը կը բխի Անոր նախասկզբնական զօրոյթի բնոյթէն, արարչագործելու կարողութենէն, որուն արդիւնքն է տիեզերքը: Արարիչը ոչ միայն նիւթին ստեղծիչն է ոչինչէն, այլ նաեւ այն շնչաւորող, ճեւաւորող, կարգաւորող բացարձակ Ոգին՝ Սկզբունքը:

"Աստուած" անունը կը բխի Անոր "արարիչ" իմաստէն: "Տէր" անունը կու տանք Աստուծոյ մեզ սիրա՛ծ ըլլալուն համար, իսկ "Աստուած" անունը՝ մեզ ստեղծած ըլլալուն համար:

Հայր Աստուած անձին, Որդին՝ բոլոր ժամանակներէ առաջ ծնած ի Հօրէ, և Սուրբ Հոգին՝ բխած ի Հօրէ:

Աստուած որեւէ մէկէ սկիզբ չէ՛ առած:

1. Ո՛չ թէ որեւէ տեղ է Ան, այլ Ի՛նչն է տեղը (Վայրը, Միջոցը)

2. Ոչ թէ որեւէ ժամանակ գտանելի է Ան, այլ Ի՛նչն է ժամանակը և ժամանակներու գոյացութիւնը:

3. Տարրեղէն կերպարանք չընդունիր և մարմնի՛ աչքի տեսողութեան չի ենթարկուիր:

4. Ոչ միայն ձեռիվ չի շօշափուիր, այլ մտիվ ալ չվերլուծուիր, իսկ եթէ Ինք կամենայ կը ճանչցուի Իր արժանաւոր հաւատացեալներէն:

Յիսուս Քրիստոս այսպէս աղօթեց, ըսելով.

«Հա՛յր, երկինքի և երկրի Տէր, շնորհակալ եմ ինձի, որ իմաստուններէն և գիտուններէն ծածկեցիր այն՝ ինչ որ յայտնեցիր պարզ ու համեստ մարդոց:

Այո՛, Հա՛յր, դուն այսպէս ուզեցիր:

**Ոչ ոք կը ճանչնայ Որդին՝ բացի Հօրմէն, և ոչ ոք կը ճանչնայ Հայրը՝ բացի Որդիէն, կամ բացի անկէ՝ որուն յայտնել ուզէ Որդին**--Մատթ. ԺԱ. 25-2:

(Այսինքն Անոր ալ, որուն Յիսուս Քրիստոս շնորհիւ կ՛ընէ յայտնել զԱստուած):

5. Անոր անունն է երկնքի և երկրի Արարիչ. ինքնագոյ ինքնանանուն:

6. Ինք անժամանակ է, իսկ երբ կամեցաւ ստեղծել արարածները, սկիզբ դրաւ ու վերջ անոնց կեանքին (զանոնք մահկանացու ստեղծելով):

7. Մարդ արարածներուն շնորհուած ազատ կամքը, աստուածային մասնիկը, պարտ էր ապացուցուի՛լ, նախ քան որ մարդ էակ արժանանայ յաւիտենական կեանքի:

(Վստահի՛լ Աստուծոյ խօսքին, սիրե՛լ զԱյն ու ծառայել Անոր՝ հաւատարմաբար, ընդունիլ է յաւիտենական կեանքը):

8. Աստուած անբան աշխարհը հոգացած է Իր հրաշագեղ հոգածութեամբ, որքան աւելի ան պիտի հոգայ Իր բանաւոր ստեղծագործութիւնը (մարդ էակը), և ցոյց պիտի տայ Իր սէրն ու գթութիւնը:

9. Ինչպէս որ Աստուած ստեղծեց աշխարհը Իր իրագործո՛ղ Խօսքով, նոյնպէս ալ Յիսուս ծնաւ կոյս Մարիամէ, Անոր անհասանելի Խօսքովը:

10. Որովհետեւ մարդ անկարող էր տեսնել անտեսանելին՝ զԱստուած, ու մերձենալ Անմերձենալիին, ԱստուածՈրդին մարդացաւ, եղաւ Մարմին, որպէսզի մենք ալ հաւատալո՛վ Անոր ըլլանք Աստուծոյ որդեգիրները:

11. Յիսուս Քրիստոս՝ Ի՛ր Մարդեղութեամբ մեծարած եղաւ իր աստուածստեղծ Մարմնականութիւնը:

Օգոստոս 6, 1996
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ

# ԽՈՐՀՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մատթ. ԺԳ. 1-23, Ա. Կորնթ. Բ.6-16

Թաւուն և սրբազան լռութիւնը կը կանչէ մեզմէ իւրաքանչիւրը խորհրդաբանելու Աստուծոյ հետ: Մտքի լոյսը, արեւի լոյսով անտեսանելի տիեզերք մը կը տեսնէ, որ կը կոչուի տրամաբանութեան ու խորհուրդի աշխարհ: Խաչատուր Տարոնացի ԺԳ դարու սկիզբը եղած է բանաստեղծ երաժշտագէտ:

Աստուածախօս երաժշտական ճաշակէ հմայուած, ան ինքնատիպ բանաստեղծութեամբ կոչած է զԱստուած.

**«Խորհուրդ Խորին, Անհաս Անստեղծ»:**

«Ճանչնալու համար Աստուծոյ խորհուրդը ի Քրիստոս Յիսուս որուն մէջ պահուած են գիտութեան և իմաստութեան բոլոր գանձերը»--Կողոս.Բ.2-3:

Միստիկ պրպտումներու ոլորտը բնական մարդուն մատչելի չէ: Արգաւանդ և թելադրական խորհուրդները կու գան աղօթքով ուսումնատենչ մտքերուն:

Յիսուս Քրիստոսի երկրային կեանքը կը հասկցուի Իր Սբ. Ծնունդի, (մարդեղութեան) և Սբ. Խաչելութեան խորհուրդին ընդմէջէն: Պօղոս առաքեալ կ՛ըսէ.

«Այն յայտնութեան խորհուրդին, որ ի յաւիտենից պահուած էր լռութեան մէջ, իսկ այժմ յայտնուած է ... մշտնջենաւոր Աստուծոյ հրամանին համաձայն ... հաւատքի հնազանդութեան համար» --Հռոմ. ԺՋ.24-25:

1. Աշակերտները հարցուցին Յիսուսի. «Ինչո՞ւ առակներով կը խօսիս անոնց (ժողովուրդին)»:

Յիսուս պատասխանեց անոնց.

**«Որովհետեւ ձեզի՛ տրուած է երկնքի արքայութեան խորհուրդները գիտնալ, իսկ անոնց տրուած չէ.»**--11

Ինչո՞ւ:

2. **«Որովհետեւ այս ժողովուրդին միտքը թանձրացած է իրենց ականջները խցած են, և իրենց աչքերը փակած, որպէսզի չըլլայ որ իրենց աչքերը տեսնեն ու ականջները լսեն»**--15:

3. «Ճամբուն եզերքը սերմանուածները» անոնք են, որոնք նախապաշարեալ և կարծրացած սրտեր ունին. ո՛չ թէ անհաւատ են, այլ սխալ դաստիարակուած ու չեն ուզեր ընդունիլ Աստուծոյ Թագաւորութեան Աւետարանը: Հրեաները Աստուծոյ պահանջները ծիսականացուցած, բարացուցած և մակերեսացուցած էին:

4. «Ապառաժի վրայ սերմնուածները» անոնք են, որոնց են-թահողը չէ՛ հերկուած ու կարծր մնացած է: Սերմ ըսուած հունտը հերկուա՛ծ հողի վրայ ցանուելու է, որպէսզի արմատ բռնէ:

Որոշ տարիքի մը շրջանին, մարդիկ չեն կրնար այլեւս փոխել իրենց հոգեկան ու մտաւոր ներաշխարը:

5. Հարստութիւնը յաճախ վերջն է թշուառութեան, և սկիզբը ուրիշ թշուառութեան մը:

Հարստութիւնը, շատ աւելի մարդ հեռացուցած է հաւատէ էն թէ աղքատութիւնը::

ա. «Ձեր հարստութիւնը մի՛ դիզէք երկրի վրայ, ուր ցեցն ու ժանգը կը փճացնեն և կամ գողերը պատ բանդելով ներս կը մտնեն ու կը գողնան զայն: Այլ ձեր հարստութիւնը դիզեցէք երկինքի մէջ»--Մատ. Ջ.19:

«Որովհետեւ ձեր հարստութիւնը ո՛ւր որ է,
հոն կ՛ըլլայ նաեւ ձեր սիրտը»:

6. «Իսկ այն, որ լաւ հողի մէջ սերմանուեցաւ, ... կը հասկնայ»:

ա. Մեզմէ քանի՞ հոգի կը հասկնայ Յիսուսի խօսքերը, ու քանիներ՞ը կը ջանան հասկնալ:

բ. Յիսուս Քրիստոս իր առաքելութեամբ, բարոզեց Աստուծոյ թագաւորութիւնը, Իր հզօր հրաշագործութիւններով շարժման մէջ դրաւ թագաւորութեան ներքին արտայայտութիւնը և բոլոր անոնք, որոնք ունէին հասկացողական սրտեր դարձան բաժնեկից Իր յայտնութիւններուն:

գ. Հաւատքը հասկացողութիւն և իմացականութիւն կը փնտռէ:

Աստուծոյ հասկացողութիւնը պարտ է ըլլալ ամբողջական և փորձառական, որպէսզի դառնայ անձնատրեալ:

դ. Եդովպիացին ըսաւ Փիլիպպոսի. «Ինչպէս կրնամ հասկնալ, եթէ մէկը ինծի չբացատրէ»..Առաք. Ը. 31:

1. Աստուածաշունչի սերտողութեան անհրաժեշտութիւնը հասկնա՛լ է Յիսուսի ըսածները:

2. Ի՞նչ ըլլալու է բարոզութիւն մը, եթէ ոչ բացատրութիւնը Աստուծոյ Խօսքին:

3. «Այն ատեն Փիլիպպոս անոր աւետարանեց Յիսուսը»:

4. Հասկնալ կրօնական իմաստով կը նշանակէ հաղորդուիլ, հոգիով մասնակցիլ այն Ջօրութեան, որ աստուածայինին Ներկայութիւնն է: "Հասկնալ", կրօնիին մէջ կը նշանակէ թափանցել անոնց ներիին իմաստին, որ յաճախ խորհուրդ է և մատչելի միայն հոգեկան հաղորդակցութեամբ՝ աղօթիով և խորհրդաբանութեամբ:

Հունտը ծա՛ռ ըլլալու կը ճգտի, մանուկը՝ մա՛րդ, տգէտը՝ գիտո՛ւն և հաւատացեալը, զԱստուած ճանաչող: Մարդուն գերագոյն կատարելութիւնը Աստուծոյ կարիքն ունենալ է:

Ա Կորնթացիս Բ.6-16

1. «Կը խարոզենք Աստուծոյ իմաստութիւնը»--7:

ա. Աստուծոյ իմաստութիւնը սէր և բարութիւն է: Աստուծոյ հետ մեր մտերմութիւնը, մեր անփոխարինելի դաստիարակն է և ամենէն իմաստուն ու վստահելի խորհրդատուն:

բ. Բաւարար չէ, որ դուն ըեզ քրիստոնեայ կոչես, պէտք է գիտնաս, թէ ինչո՞ւ քրիստոնեայ ես և ի՞նչ է պարտաւորութիւններդ:

գ. Ան որ չիգիտեր, և չիգիտեր որ չի գիտեր՝ ՏԳԷՏ մարդ մըն է---Փախչիր անկէ:

1. Ան որ չի գիտեր, և գիտէ որ չի գիտեր՝ ՀԱՄԵՍՏ մարդ մըն է---Սորվեցուր անոր:

2. Ան որ գիտէ, և չի գիտեր որ գիտէ՝ ՔՆԱՑԱԾ մարդ մըն է---Արթնցուր անոր:

3. Ան որ գիտէ և գիտէ որ գիտէ՝ ԻՄԱՍՏՈՒՆ մարդ մըն է---
---Հետեւէ անոր:

ա.Տառապանքի ընդմէջէն պիտի տեսնենք վարդահեղեղ արշալոյսը գիտութեան և հասկացողութեան զարթօնքը:

բ. «Թող ճեր սէրը աւելի և աւելի առատանայ գիտութեան և ամենայն իմաստութեան մէջ»:

«Որպէսզի լեցուիք Անոր կամքին գիտութեամբը՝ ամենայն իմաստութեամբ և հոգետր հանճարով» --Կողոս. Ա.9:

գ. Յայտնապէս մեծ անձանօթ մըն է Յիսուսի Աւետարանը շատերուն, գիտութեան այս դարուն մէջ:

«Գիտութիւն առանց կրօնքի կը կաղայ,
իսկ կրօնքը առանց գիտութեան կոյր է»
--**Ալպէռ Այնըշթայն:**

Յունուար 23, 2002
Թորոնթօ
Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ